

Rozpoczęcie prac nad masterplanem dla krakowskiej Wesołej

2025-03-03

Miasto rozpoczyna prace projektowe nad masterplanem dla obszaru Wesołej, zarządzanego przez Agencję Rozwoju Miasta Krakowa. W ciągu najbliższych kilku miesięcy powstanie strategiczny dokument, który wskaże kluczowe projekty z rekomendacjami dotyczącymi priorytetów ich realizacji oraz kierunki rewitalizacji i przyszłego rozwoju tej historycznej przestrzeni w samym sercu miasta.

– Wesoła to wyjątkowa przestrzeń, która wkracza w nowy rozdział swojej historii. Główne kierunki jej rozwoju wynikają z jasno wyrażonej woli mieszkanek i mieszkańców, którzy podczas konsultacji społecznych podkreślali, że to miejsce powinno służyć właśnie osobom mieszkającym w Krakowie. Chcemy, by Wesoła stała się nową, kreatywną dzielnicą – otwartą dla wszystkich, łączącą funkcje społeczne, zielone enklawy i innowacyjne rozwiązania. To teren z ogromnym potencjałem, a jego rewitalizacja będzie kluczowa dla całego miasta, dlatego tak potrzebne jest opracowanie masterplanu – podkreślił prezydent Krakowa Aleksander Miszański podczas briefingu poświęconego tematowi masterplanu dla Wesołej.

Masterplan to dokument strategiczny, który uporządkuje przestrzeń i na podstawie wieloaspektowych analiz oraz opracowań określi kierunki jej rozwoju. Będzie uwzględniać m.in. kierunki rozwoju urbanistycznego, architekturę i ochronę dziedzictwa kulturowego, potrzeby ekologiczne, społeczne, a także kwestie mobilności.

– Ten masterplan dla Wesołej będziemy tworzyć we współpracy z ekspertami, ale najważniejszym konsultantem całego projektu mają stać się sami mieszkańcy, których już teraz chcemy zaprosić do udziału w szerokich dyskusjach. Wesoła ma być przede wszystkim dla krakowian i to jakiego kształtu realnie nabierze muszą odzwierciedlać realne potrzeby – powiedział zastępca prezydenta Stanisław Mazur.

Choć dokument będzie skupiał się na obszarze Wesołej zarządzanym przez Agencję Rozwoju Miasta Krakowa, dane i analizy oraz oddziaływanie obejmą szerszy obszar miasta. Wstępne analizy rynku wykazały, że koszt zlecenia takiego opracowania masterplanu zewnętrznym podmiotom mogłby wynosić nawet kilkaset tysięcy złotych.

– Ze względu na konieczność oszczędności w wydatkach miejskich, ale przede wszystkim z uwagi na fakt, że wśród pracowników urzędu i jednostek miejskich mamy wielu doskonałych specjalistów, zapadła decyzja o stworzeniu interdyscyplinarnego zespołu realizacyjnego, który opracuje masterplan dla Wesołej. Koordynatorem zespołu będzie architekt Bartłomiej Kisielewski – poinformował Janusz Sepioł, główny architekt Krakowa.

Przewodniczącym zespołu i nadzorującym cały proces jest główny architekt miasta Janusz Sepioł, a w skład zespołu weszli również m.in. przedstawiciele Wydziału Planowania Przestrzennego, Zarządu Zieleni Miejskiej, Krakowskiego Biura Festiwalowego i Agencji Rozwoju Miasta Krakowa.

– Prace nad masterplanem to moment, w którym musimy przełożyć wizję na konkretne rozwiązania

przestrzenne i funkcjonalne. Zależy nam, aby do marca opracować pierwsze materiały, które będą podstawą do dalszych uzgodnień – wyjaśniał Sepioł.

Nowe funkcje

– Opracowując ten dokument, musimy uwzględnić również procesy nadawania nowych funkcji przestrzeniom Wesołej, które już zostały zainicjowane. Jest to przede wszystkim tzw. Kwartał Kultury, który powstanie w kompleksie przy ul. Kopernika 15 – dodała Katarzyna Olesiak, prezeska ARMK.

Kwartał Kultury ma stać się przestrzenią dla różnorodnych inicjatyw kulturalnych, artystycznych i społecznych. W budynku przy Kopernika 15 planowane jest utworzenie centrum literackiego – największego z zamierzeń, na którego realizację zostanie przygotowany wraz z KBF wniosek o fundusze unijne. W budynku 15B swoją siedzibę będzie miał KBF.

– Prowadzimy także rozmowy w sprawie nabycia przez Małopolski Instytut Kultury kameralnego obiektu przy Kopernika 15A na swoją siedzibę – zapowiedziała Olesiak.

Aktualne jest zamierzenie wzniesienia na Wesołej nowego kompleksu, w którym będzie się mieścić się Mediateka – siedziba główna Biblioteki Kraków, co pozwoli na rozbudzanie motywacji do czytania, rozwijanie aktywności i ciekawości związanej ze światem książki w nowych, innowacyjnych przestrzeniach. Prowadzone są również analizy dotyczące możliwości połączenia tej inwestycji z budową nowej siedziby Teatru Groteska. W dotychczasowej lokalizacji teatr ma ograniczone możliwości zarówno w zakresie dostosowania do standardów architektonicznej dostępności, jak też rozwoju działalności artystycznej.

W przyszłym roku, po adaptacji budynku przy ul. Śniadeckich 3, rozpocznie swoją działalność FabLab Małopolska, udostępniając na Wesołej kilkanaście pracowni warsztatów – projekt jest realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski.

W nieodległej perspektywie planowane jest też uruchomienie w budynku tzw. Starej Kuchni (ul. Kopernika 17A) Urban Hubu (Urban Forum) – miejsca prezentacji najciekawszych inicjatyw miejskich z obszaru urbanistyki i architektury oraz edukacji. To właśnie to zamierzenie jako pierwsze będzie objęte procedurą konkursową.

Swoją działalność na Wesołej kontynuować będzie Apteka Designu, będąca przestrzenią współpracy dla środowisk twórczych, w której odbywają się warsztaty, wystawy, debaty, a także spotkania partycypacyjne poświęcone Wesołej jako dzielnicy kreatywnej. Apteka jest platformą dialogu pomiędzy mieszkańcami, ekspertami i przedstawicielami instytucji miejskich, umożliwiającą wspólne definiowanie potrzeb, oczekiwań i kierunków rozwoju Wesołej.

– Dzięki procesowi partycypacyjnemu, który koordynuje KBF, określamy potrzeby strony społecznej. Po ponad półtora roku intensywnej pracy warsztatowej możemy proponować efektywne rozwiązania przestrzenne i funkcjonalne, które odpowiadają zarówno na wyzwania współczesności, potrzeby obecnych i przyszłych użytkowników, jak i szanują bogate dziedzictwo historyczne tego miejsca – podkreśliła Carolina Pietyra, dyrektorka Krakowskiego Biura Festiwalowego.

– Masterplan dla Wesolej to szansa na stworzenie przestrzeni, która harmonijnie połączy historię z nowoczesnością, odpowiadając na potrzeby mieszkańców i przyszłych pokoleń. Dla naszego zespołu to niemałe wyzwanie, ale także niezwykle ciekawe zadanie – miasto historyczne, takie jak Kraków, rzadko ma okazję tak blisko centrum od podstaw kształtować przestrzeń o tak znaczącym potencjale dziedzictwa i zieleni zlokalizowanej w strefie buforowej UNESCO – podsumował Janusz Sepioł, przewodniczący zespołu miejskiego realizującego masterplan dla Wesolej.

Wesoła - miejsce z historią i przyszłością

Wesoła to dzielnica o niezwykłym dziedzictwie historycznym i kulturowym, przez lata pełniąca przede wszystkim funkcje medyczne. W 2019 roku miasto zakupiło od Szpitala Uniwersyteckiego dziewięciohektarowy teren z kilkunastoma budynkami. Obszar ten, którego ponad 40 proc. stanowią tereny zielone, podlega pełnej ochronie konserwatorskiej. Częściowo leży na obszarze pomnika historii i znajduje się w granicach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Wesoła - rejon ulicy Kopernika”. Blisko 80 proc. powierzchni użytkowych planowane jest na działania sektora kreatywnego – ma to być przestrzeń dla kultury, designu, architektury i urbanistyki. Od 2021 roku terenem zarządza Agencja Rozwoju Miasta Krakowa.

Po zakupie miasto stopniowo przejmowało od szpitala kolejne budynki na Wesolej. Do końca 2023 roku większość oddziałów szpitalnych się wyprowadziła (pozostała tylko Klinika Psychiatrii, która czeka na oddanie nowej siedziby). Wprowadziły się tu natomiast instytucje i podmioty kultury, m.in. KBF (tworząc m.in. Aptekę Designu), Capella Cracoviensis, Spółdzielnia Muzyczna, Stowarzyszenie Rozstaje i Klub Strefa Nowa. Na terenie Łąki na Wesolej odbywają się liczne pikniki, warsztaty, wystawy, spotkania sąsiedzkie i festiwale. W kościele sprawowana jest funkcja sakralna. Niedawno otwarta została strefa restauracyjna z ogrodem przy ul. Grzegórzeckiej.

Warto podkreślić, że część oddziałów szpitalnych pozostała na Wesolej (poza działką wykupioną przez Miasto), a w sąsiedztwie terenów miejskich prowadzą działalność również inne podmioty medyczne, uczelnie wyższe oraz Ogród Botaniczny UJ.